

ОСКАРЖЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ: шкільне харчування

**Наталія Буроменська – Заступник Голови Антимонопольного комітету України,
державний уповноважений**

Ольга Нечитайло – державний уповноважений Антимонопольного комітету України

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

Нормативно-правове регулювання

Тендерна документація – основа успіху

Розгляд пропозицій – типові помилки

Обговорення

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

Нормативно-правове регулювання

Орган оскарження

Етап закупівлі	Що не може зробити Колегія АМКУ	Що може зробити Колегія АМКУ
Подання пропозицій	Встановити вимоги в тендерній документації	Зобов'язати Замовника внести зміни до тендерної документації
	Встановити очікувану вартість закупівлі	
Розгляд пропозицій, визначення переможця	Визначити переможця закупівлі	Зобов'язати Замовника скасувати рішення про: - допущення учасника до аукціону - відхилення учасника - визначення переможцем учасника
	Зобов'язати укласти договір	
	Встановити підробку документа	
Закупівля вцілому	Встановити факт змови між учасником та замовником	Зобов'язати Замовника відмінити процедуру
	Встановити факт антиконкурентних дій учасників	Зобов'язати Замовника скасувати відміну процедури
	Перевірити весь процес закупівлі	

Строк розгляду скарги органом оскарження становить 10 робочих днів з дати реєстрації скарги.

Строк може бути аргументовано продовжено органом оскарження до 20 робочих днів.

Дії у разі надходження скарги

Можна **усунути порушення**, зазначені у скарзі,
і повідомити орган оскарження.

НЕОБХІДНО НАДАВАТИ
докази і максимально розгорнуті пояснення
через електронну систему закупівель
(протягом 3-х робочих днів з дня отримання запиту)

Особиста присутність на засіданні – не обов'язкова

Важливі нормативно-правові акти для формування вимог документації по харчуванню

**Закон України «Про публічні закупівлі»
від 25.12.2015 № 922-VIII**

**Закон України «Про основні принципи та вимоги
до безпечності та якості харчових продуктів»
від 23.12.1997 № 771/97-ВР**

**Закон України «Про дитяче харчування»
від 14.09.2006 № 142-V**

Важливі нормативно-правові акти для формування вимог документації по харчуванню

Наказ Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 15.08.2006 № 620/563
«Щодо невідкладних заходів з організації харчування дітей у дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладах»

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 №559
«Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок»

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29.10.2013 № 931
«Про удосконалення організації лікувального харчування та роботи дієтологічної системи в Україні»

Важливі нормативно-правові акти для формування вимог документації по харчуванню

Наказ Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України від 01.06.2005 № 242/329
«Порядок організації харчування дітей у навчальних та оздоровчих закладах»

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 01.10.2012 №590
«Про затвердження Вимог щодо розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР)»

Постанова Кабінету Міністрів України від 22.11.2004 № 1591
«Про затвердження норм харчування у навчальних закладах та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку»

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

Тендерна документація:

Вимоги до предмета закупівлі

Принципи формування вимог тендерної документації

Включення ексклюзивних позицій лише одного виробника

Предмет закупівлі: Обладнання для закладів громадського харчування

Детально: UA-2020-04-15-003925-a

Скаржник: Вимогам документації відповідає пароконвектомат тільки одного виробника.

Замовник: Готовий внести часткові зміни.

Документів на підтвердження 2-х виробників не надав.

Показник	Вимога ТД	Товар скаржника	Теза замовника
Панель керування	Дисплей сенсорний TFT 7"	Дисплей сенсорний ≥5"	Зміни
Габаритні розміри	до 550x930x700 мм	до 940x930x875 мм	Замовник не має можливості збільшувати габарити
Кількість програм	від 500 (≥40 рецептів в пам'яті)	від 120 (≥40 рецептів в пам'яті)	500 і більше програм дозволяє використовувати пароконвектомат максимально

Рішення: замовника зобов'язано внести зміни до документації

Предмет закупівлі: Послуги з організації харчування

Детально: UA-2020-12-18-015905-с

Вимога: Надати технічні умови на продукцію власного виробництва зареєстровані у встановленому законодавством України порядку, висновок державної санітарно-епідемологічної експертизи технічних умов на продукцію власного виробництва

Скаржник: Меню вказано в додатку до Документації. Не зрозуміло про які Технічні умови і яку продукцію йде мова.

Рішення: замовника зобов'язано внести зміни до документації

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

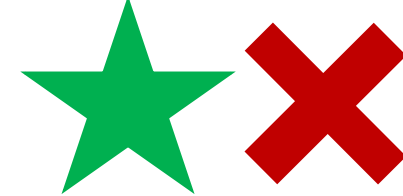

Тендерна документація:

Кваліфікаційні критерії

Кваліфікаційні критерії – приклади помилок замовників

МТБ	Працівники	Досвід	Фінанси
Відсутність причинно-наслідкового зв'язку між критерієм та метою його застосування			Напрацьовується
Спосіб документального підтвердження обмежений чи надмірно ускладнений			
Обмеження форми (підстави) залучення	Обмеження форми працевлаштування, посад, спеціальностей	Досвід роботи з конкретним замовником	
Обов'язок підтвердження всіх предметів, необхідних для виконання робіт	Загальний стаж / досвід на посаді і за спеціальністю	Надмірне звуження періоду набуття досвіду	

Предмет закупівлі: Послуги з організації харчування

Рішення:	Відмовлено задоволенні Скарги	Зобов'язано змінити Документацію
Вимога:	Працівники підготовлені за курсом «Вимоги до системи управління безпечністю харчових продуктів» згідно ДСТУ ISO 22000:2007, ДСТУ ISO 22000:2019 та отримали відповідні свідоцтва (надати свідоцтва)	Працівники знають «Правила безпеки системи газопостачання України» (надати посвідчення про навчання та витяг з протоколу про призначення особи, відповідальної за газове господарство)
Скаржник:	В сертифікатах працівників немає посилання на стандарт ISO	Зареєстрованій потужності, на якій відсутнє газопостачання
	UA-2020-12-18-015905-с (схоже - UA-2020-11-11-010645-а)	UA-2020-11-11-010645-а (схоже - UA-2020-07-20-003179-с, UA-2019-12-18-003264-с)

Предмет закупівлі: Послуги з організації харчування

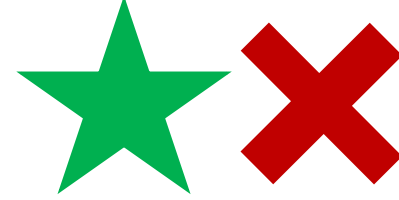
Детально: UA-2020-12-18-015905-с

Вимога: Наявність у штаті техніка-технолога, лікаря-епідеміолога, лікаря-дієтолога або осіб, які виконують такі функції (підтвердити документами, у т.ч. документами про освіту)

Скаржник:

- 1) Законодавством не передбачено
- 2) Меню погоджується Держпродспоживслужбою
- 3) Порядок надання послуг і норми споживання продуктів регламентуються Документацією і нормативно-правовими актами

Рішення: замовника зобов'язано внести зміни до документації

Предмет закупівлі: Послуги з забезпечення харчування (кейтеринг)

Детально: UA-2020-11-11-010645-а

Вимога: Для транспортування готової їжі будуть використовуватися термоси / ізотермічні контейнери, що щільно закриваються, з маркуванням (страва, дата та час приготування тощо). Надати:

- 1) видаткову накладну, що підтверджує закупівлю термосів/ контейнерів
- 2) платіжне доручення про оплату вказаної МТБ, проштамповане банком
- 3) висновок СЕС на вказану МТБ

Скаржник: Скаржник має обладнання, проте не має документів – «замовник змушує придбати нове обладнання виключно для отримання вказаних документів»

Рішення: Щодо висновку СЕС – відсутні підстави для задоволення Скарги

Щодо іншого – замовника зобов'язано внести зміни до документації

Предмет закупівлі: Послуги з забезпечення харчування

Детально: UA-2020-11-11-010645-а

Вимога: Надати договір про надання послуг щодо виявлення бактеріального забруднення фургона-рефрижератора довкілля методом змивів на патогенну та умовно патогенну мікрофлору, а також документ про відсутність патогенної та умовно патогенної мікрофлори на стінах і підлозі фургона-рефрижератора.

Скаржник: Замовник змушує потенційних учасників створювати та укладати нові документи, які є недоцільними.

Рішення: відсутні підстави для задоволення Скарги

Предмет закупівлі: Послуги з забезпечення харчування (кейтеринг)

Детально: UA-2020-11-11-010645-а (схоже UA-2020-04-16-003601-а)

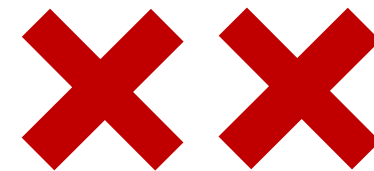
Вимога: Підтвердити документами наявність фургону-рефрижератора

Надати інформацію про реєстрацію потужностей (вид діяльності - діяльність закладів громадського харчування за категоріями: «стаціонарна потужність» та «транспортування») та їх особистий реєстраційний номер

Скаржник: Не має фургону-рефрижератора та зареєстрованої потужності за діяльністю «транспортування».

Замовник: Передбачається доставка до кількох віддалених об'єктах

Рішення: відсутні підстави для задоволення Скарги

Предмет закупівлі: Послуги з організації харчування, М'ясо

	Зобов'язано змінити Документацію	Зобов'язано змінити Документацію
Рішення:		
Вимога:	Досвід роботи на ринку надання послуг харчування не менше п'яти років - підтвердити документально, зокрема надати 2 аналогічні договори, документи про їх виконання та відгуки	Учасник не має договорів, розірваних через невиконання (неповне виконання) договору, постачання неякісної продукції, недодержання графіку поставок або з інших порушень
Скаржник:	Працює з 2019 року, проте має 2 аналогічні договори	Документація не містить визначення «інші порушення»
	UA-2020-12-18-015905-с (схоже - UA-2020-11-11-010645-а)	UA-2020-11-08-000093-с

Предмет закупівлі: Поточний дрібний ремонт та утримання доріг (приклад)

Детально: UA-2020-10-16-006433-а

Вимога: Учасником підтверджує відповідність таким вимогам, а саме:

- Сума високоліквідних активів (гроші) у Балансі є не меншою за граничний розмір забезпечення виконання договору за закупівлею;
- Коефіцієнт поточної ліквідності (співвідношення оборотних активів до розміру поточних зобов'язань у Балансі) є не меншим за 85%.

Закон: Замовник не має права вимагати надання підтвердження обсягу річного доходу (виручки) у розмірі більшому, ніж очікувана вартість предмета закупівлі (пропорційно очікуваній вартості частини предмета закупівлі (лота) в разі поділу предмета закупівель на частини).

Замовника було зобов'язано внести зміни до Документації.

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

Тендерна документація:

Інші ВИМОГИ

Предмет закупівлі: Послуги з організації харчування

Детально: UA-2020-12-18-015905-с

Вимога: Ознайомитись з МТБ приміщень їдальні та харчоблоку закладу освіти особисто та надати довідку у щодо об'єкту закладу освіти, який учасник відвідав з підписом керівника закладу освіти завіреної печаткою.

Скаржник: Постановою Головного державного санітарного лікаря України від 22.08.2020 № 50 обмежено допуск третіх осіб до закладів освіти

Рішення: замовника зобов'язано внести зміни до документації

Предмет закупівлі: Послуги з організації харчування

Детально: UA-2020-12-18-015905-с (схоже - UA-2020-11-11-010645-а, UA-2020-12-26-000687-с та інші)

Вимога: Учасник повинен мати сертифікати на систему управління безпечністю харчових продуктів ISO 22000:2007 і ISO 22000:2019 (надати разом зі звітом за результатами аудиту)

Скаржник: Не має сертифікатів (вважає сертифікацію необов'язковою).

Має працівників, які пройшли навчання і мають сертифікати, проте в сертифікатах відсутнє посилання на стандарти ISO.

Рішення: відсутні підстави для задоволення Скарги

Предмет закупівлі: Сир кисломолочний

Детально: UA-2020-12-31-001293-с

Вимога: Акти за результатами державного контролю:

- Щодо аудиту постійно діючих процедур, заснованих на принципах НАССР на підприємстві;
- Щодо додержання вимог законодавства про харчові продукти та корми, здоров'я та благополуччя тварин на підприємстві

Акт без виявлених порушень не більше річної давнини

Скаржник: Не має вказаних актів

Рішення: відсутні підстави для задоволення Скарги

Предмет закупівлі: М'ясо

Детально: UA-2020-1108-000093-с

Вимога: Цінові та нецінові критерії оцінки пропозиції з наступною питомою вагою:

- Ціна – 70 балів
- Натуральність продукту – 30 балів. В підтвердження надати «Сертифікат відповідності критеріям натуральності» і атестат акредитації органу, який видав сертифікат.

Встановлення саме таких критеріїв оцінки не передбачено статтею 29 Закону.

Рішення: замовника зобов'язано внести зміни до документації

Що потрібно пам'ятати при формуванні тендерної документації?

«Будь-які умови для участі у тендерних процедурах повинні бути обмежені тими, які є суттєвими для гарантування можливості фірми виконати умови контракту щодо якого проводиться тендер».

*Угода про державні закупівлі
ратифікована Законом
від 16.03.2016 № 1029-VIII*

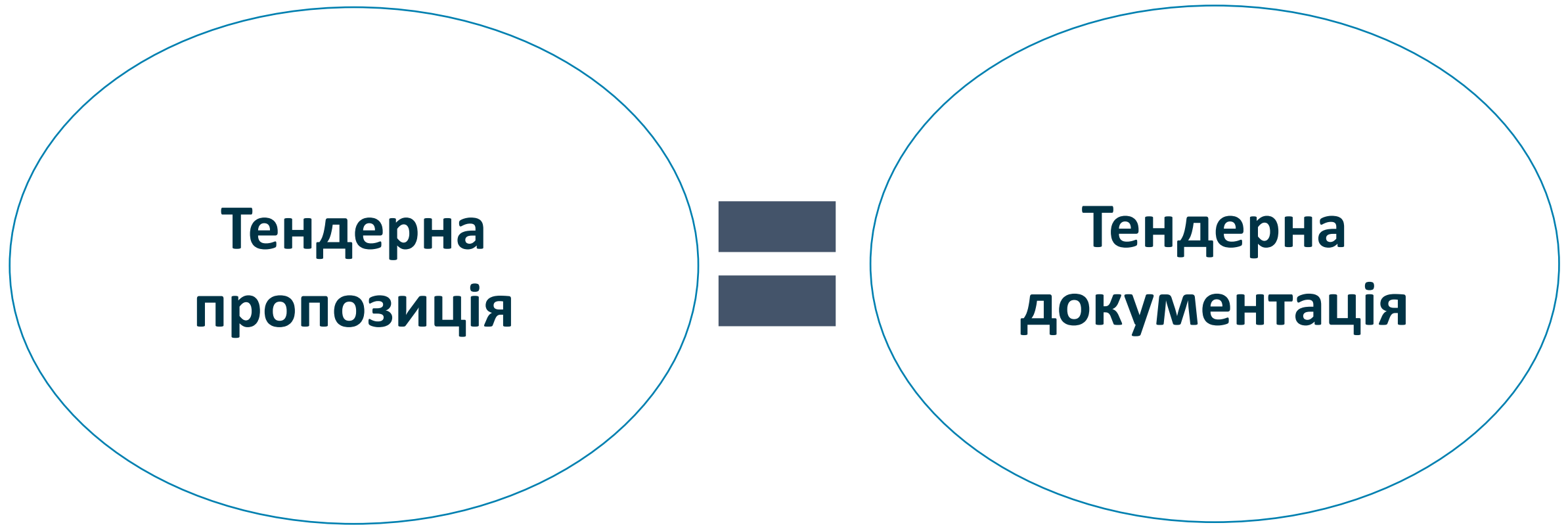
ПЛАН ЛЕКЦІЇ

Розгляд пропозицій

Ключові принципи і типові помилки

Що потрібно пам'ятати при оцінці пропозицій?

Мінус формальні помилки

Типові порушення замовників

Дискримінаційний підхід:

відхилення пропозицій через невідповідність умовам документації, та одночасне акцептування пропозицій, які також не відповідають умовам документації *(не зменшується тенденція вибіркового підходу за наявності в учасників однакових порушень)*

1

Включення до предмету закупівлі ексклюзивних позицій **одного виробника**

2

Вимога надати документальне підтвердження інформації, що міститься у **відкритих державних реєстрах**, доступ до яких є вільним

3

Відхилення переможців через ненадання **зразків** продукції, не є складовою пропозиції та не можуть бути підставою для відхилення

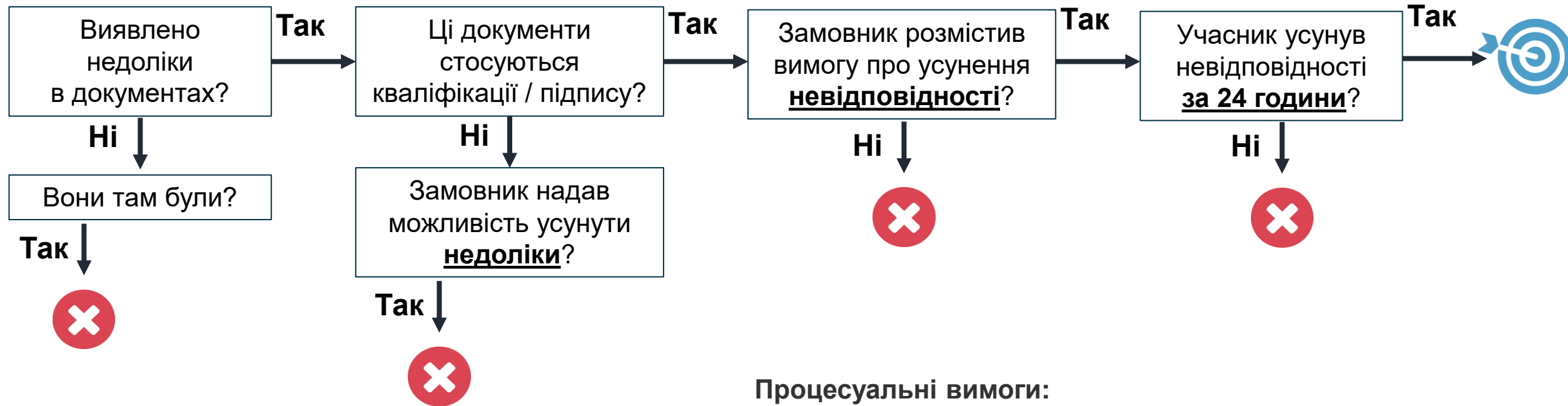
4

Відхилення після проведення аукціону в процедурі «євроторгів» пропозицій через невідповідність умовам документації

5

24 години на усунення невідповідностей

(спрощений механізм дії норми)

Процесуальні вимоги:

- Розміщення не пізніше ніж за 2 робочі дні до закінчення строку розгляду пропозицій;
- 1 учасник = 1 шанс (крім виконання рішень АМК);
- Перелік невідповідностей;
- Вимоги документації;
- Перелік необхідних інформації та документів

Аномально низька ціна

Ціна найбільш економічно вигідної пропозиції,
є меншою на $\geq 40\%$ від середньоарифметичного значення цін конкурентів першому етапі,
є меншою на $\geq 30\%$ від наступної ціни конкурента після аукціону.

Аномально низька ціна визначається Prozorro автоматично

Порядок дій учасника і замовника

Протягом 1 робочого дня учасник надає обґрунтування ціни

✓ Економія завдяки
технологіям та know-how

✓ Сприятливі умови
виконання контракту

✓ Державна
допомога

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

Розгляд пропозицій

Приклади порушень

Предмет закупівлі: Кейтерингові послуги

Детально: UA-2020-12-24-001105-b

Вимога: надати перспективне двотижневе меню, підписане учасником із прикладанням печатки.

Скаржник: У Документації відсутні вимоги щодо оформлення двотижневих меню, зокрема щодо необхідності посилання на предмет закупівлі, а також відсутні вимоги щодо його погодження саме територіальним органом де надаються послуги

Рішення Колегії – відхилення з підстави, що меню не погоджене Камінь-Каширським районним управлінням Держпродспоживслужби Волинської області є неправомірним

Невідповідність технічним і якісним вимогам

Предмет закупівлі: Сир твердий та сир кисломолочний (творог)

Детально: UA-2020-12-09-007493-a

Вимога: предмет закупівлі має відповідати таким умовам технічної специфікації:

- сир кисломолочний (творог) – жирність не менше 9,5%

Скаржник: в тендерній пропозиції Переможця процедури закупівлі виявлено невідповідність поданих документів вимогам зазначеним в Документації (сир кисломолочний (творог) –9% жирності)

Рішення Колегії – зобов'язати замовника скасувати рішення про визначення Переможця процедури закупівлі

Невідповідність іншим вимогам

Предмет закупівлі: Послуги їдалень

Детально: UA-2019-12-09-000305-с

Вимога: надати погоджені Полтавським міським управлінням Головного управління Держпродспоживслужби Полтавської області примірні двотижневі меню, а також копії укладених угод з акредитованими лабораторіями для дослідження готових страв, кондитерських та хлібобулочних виробів, змивів з об'єктів обладнання.

Скаржник: надав двотижневе меню погоджене територіальною установою Держпродспоживслужби м. Києва, надав двотижневе меню непогоджене; надав договір, укладений з Київським міським лабораторним центром МОЗ, однак відсутня угода саме на дослідження готових страв, кондитерських та хлібобулочних виробів, змивів з об'єктів обладнання.

Рішення Колегії - відсутні підстави для задоволення Скарги (пропозиція Скаржника була відхилена правомірно)

Підтвердження застосування системи НАССР

Предмет закупівлі: Кейтерингові послуги

Детально: UA-2019-12-23-005082-b

Вимога: надати інформацію у довільній формі щодо надання послуг з харчування дітей із застосування санітарних заходів та належної практики виробництва, системи НАССР або інших систем забезпечення безпечності та якості виробництва з обов'язковим додаванням до цієї інформації підтвердження, визначні чинним законодавством

Скаржник: Документація не містить окремих вимог до підтверджуючих документів

Рішення Колегії – відхилення згідно зазначеної підстави є неправомірним

РЕКОМЕНДАЦІЇ І КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ:

- ➔ Аналітичні матеріали:
 - [Типові причини оскарження закупівель](#)
 - [Рекомендації АМКУ щодо закупівель дитячого харчування, електроенергії, природного газу, нафтопродуктів](#)
- ➔ Особливості роботи оскарження [на період карантину](#)
Трансляція і новини: [YouTube 1](#) , [YouTube 2](#), [facebook](#)
- ➔ [Вакансії](#)
- ➔ Аналітика та пошук рішень: bi.prozorro.org, clarityapp.pro

